

**НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ**

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103, тел. (044) 200-08-27,
тел.техн.підтримки (044) 200-06-94, тел.гарячої лінії (044) 200-08-29,
тел. повідомлень про корупцію (044) 200-06-91,
офіційний вебсайт: www.nazk.gov.ua, e-mail: info@nazk.gov.ua

На № _____ від _____

**Міністерствам, центральним
органам виконавчої влади,
іншим державним органам,
державним цільовим фондам
(за списком)**

*Щодо реалізації повноважень уповноваженими
підрозділами (уповноваженими особами) з питань
запобігання та виявлення корупції після втрати
чинності окремими положеннями Закону України
«Про запобігання корупції»*

У зв'язку з прийняттям Конституційним Судом України рішення від 27.10.2020 № 13-р/2020 у справі № 1-24/2020 (393/20) за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон), Кримінального кодексу України (далі – рішення КСУ) Національне агентство інформує.

Рішенням КСУ визнані такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), пп. 6, 8 ч. 1 ст. 11, пп. 1, 2, 6 – 10¹, 12, 12¹ ч. 1, ч.ч. 2 – 5 ст. 12, ч. 2 ст. 13, ч. 2 ст. 13¹, ст. 35, абз. 2, 3 ч. 1 ст. 47, ст.ст. 48 – 51, ч.ч. 2, 3 ст. 52, ст. 65 Закону, ст. 366¹ Кримінального кодексу України.

Ці положення законодавства втратили чинність з 27.10.2020.

З метою запобігання правовій невизначеності, забезпечення безперервної та ефективної організації антикорупційної роботи у державних органах, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях, що належать до сфери управління державних органів, державних цільових фондах Національне

агентство роз'яснює подальший порядок роботи уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, утворених (визначених) відповідно до ч. 1 ст. 13¹ Закону.

1. Легітимність функціонування уповноважених підрозділів (уповноважених осіб)

Насамперед слід наголосити на тому, що попри визнання неконституційною ч. 2 ст. 13¹ Закону, у якій визначені основні завдання уповноважених підрозділів (уповноважених осіб), легітимність утворення та функціонування інституту уповноважених осіб, запровадженого ст. 13¹ Закону, не викликає жодного сумніву.

Функціонування інституту уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) у системі запобігання та протидії корупції не зазнало змін. Залишаються чинними усі інші положення ст. 13¹ Закону, а саме:

- ч. 1, у якій передбачено утворення (визначення) уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) та визначено мету їхньої діяльності;
- ч.ч. 3, 4, у яких визначено місце керівника уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) в організаційній структурі державного органу або органу місцевого самоврядування та гарантії незалежності його діяльності;
- ч. 5, у якій визначено повноваження Національного агентства приймати нормативно-правові акти з питань організації діяльності уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи).

2. Обсяг повноважень уповноважених підрозділів (уповноважених осіб)

2.1. Заходи із запобігання та виявлення корупції

Відповідно до ч. 1 ст. 13¹ Закону метою діяльності уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) є організація та здійснення *передбачених Законом* заходів із запобігання та виявлення корупції.

Закон передбачає такі заходи запобігання та виявлення корупції:

- прийняття антикорупційної програми, змін до неї (ст. 19 Закону);
- запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням (розділ IV Закону);
- запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (ст.ст. 28 – 34, 36 Закону);
- дотримання правил етичної поведінки (розділ VI Закону);
- фінансовий контроль (ст.ст. 45, 52¹ Закону);
- організація роботи внутрішніх та регулярних каналів повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону (ст.ст. 53, 53¹, 53⁹ Закону);
- отримання та розгляд повідомлень про корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення (ст.ст. 53 – 53², 53⁹ Закону);
- співпраця з викривачами, забезпечення дотримання їх прав та гарантій захисту, передбачених Законом (ст. 53³ – 53⁹ Закону);
- надання працівникам відповідного органу чи юридичної особи або особам, які проходять у них службу чи навчання, чи виконують певну роботу, методичної допомоги та консультацій з питань щодо здійснення повідомлення про можливі

факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, захисту викривачів (ст. 53⁹ Закону);

- заборона на одержання пільг, послуг і майна (ст. 54 Закону);
- своєчасне надання Національному агентству відомостей про притягнення осіб до дисциплінарної відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень для внесення до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (ст. 59 Закону);
- забезпечення прозорості та доступу до інформації (ст. 60 Закону);
- своєчасне виявлення та скасування актів та правочинів, які видані, прийняті та укладені з порушенням вимог Закону (ст. 67 Закону).

Отже, з огляду на положення ч. 1 ст. 13¹ Закону уповноважені підрозділи (уповноважені особи) продовжують організовувати та здійснювати передбачені Законом заходи із запобігання та виявлення корупції.

2.2. Обсяг повноважень уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з урахуванням рішення КСУ

Відповідно до ч. 5 ст. 13¹ Закону Національне агентство наділене повноваженнями затверджувати Типове положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу), а отже, і визначати завдання, права та обов'язки уповноважених підрозділів (уповноважених осіб).

Наказом Національного агентства від 17.03.2020 № 102/20 затверджено Типове положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції (далі – Типове положення), яке є чинним та підлягає виконанню.

Водночас необхідно враховувати, що згідно з рішенням КСУ визнані неконституційними пп. 6, 8 ч. 1 ст. 11, пп. 1, 2, 6 – 10¹, 12, 12¹ ч. 1, ч. 2 ст. 12, абз. 2, 3 ч. 1 ст. 47, ст.ст. 48, 49 Закону, що передбачали такі повноваження та права Національного агентства, які реалізовувалися у взаємодії з уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами):

- здійснення моніторингу та контролю за виконанням актів законодавства з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб;
- здійснення в порядку, визначеному Законом, контролю та перевірки декларацій суб'єктів декларування, зберігання та оприлюднення таких декларацій, проведення моніторингу способу життя суб'єктів декларування;
- отримання заяв фізичних та юридичних осіб про порушення вимог Закону, проведення за власною ініціативою перевірок можливих фактів порушення вимог Закону;
- внесення приписів про порушення вимог законодавства щодо етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших вимог та обмежень, передбачених Законом.

З метою часткового відновлення повноважень Національного агентства та забезпечення роботи Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених

на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, Кабінет Міністрів України прийняв розпорядження від 29.10.2020 № 1363-р «Деякі питання діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції».

Відповідно до цього розпорядження Національне агентство 29.10.2020 відкрило цілодобовий доступ на своєму офіційному вебсайті до публічної частини Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Також Національному агентству забезпечено доступ до інформації, необхідної для проведення передбаченої Законом спеціальної перевірки.

Окремо слід звернути увагу на те, що рішення КСУ не вплинуло на повноваження Національного агентства, пов'язані із отриманням та розглядом повідомлень, здійснення співпраці з викривачами, забезпечення їхнього правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень прав викривачів і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їхніх прав (п. 13 ч. 1 ст. 11 Закону).

Враховуючи вищевикладене, уповноважені підрозділи (уповноважені особи) продовжують на підставі ч. 1 ст. 13¹ Закону організовувати та здійснювати передбачені Законом заходи із запобігання та виявлення корупції, користуючись при цьому усіма наданими їм повноваженнями, правами та виконуючи обов'язки, покладені на них Типовим положенням.

Просимо довести цей лист та позицію Національного агентства до відома уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції апаратів державних органів, їх територіальних органів, підприємств, установ та організацій, які належать до сфери управління відповідного державного органу (окрім юридичних осіб, у яких відповідно до ст. 62 Закону затверджуються антикорупційні програми).

Керівник Департаменту

Сергій ДЕРКАЧ

